

## SUPRAVEGHEREA VIDEO ÎN RAPORT CU RESPECTAREA VIEȚII PRIVATE

**Ion COBÎȘENCO**

Doctorand,

Școala doctorală în Științe Juridice, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

e-mail: [ioncobisenco@gmail.com](mailto:ioncobisenco@gmail.com)

<https://orcid.org/0000-0002-5657-0649>

*În prezent, domeniul vieții private se află la o etapă de remodelare, fiind în strânsă legătură cu dezvoltarea tehnico-științifică accelerată și având la bază principalele aspecte care trebuie asigurate pentru ca persoana să aibă dreptul de „a fi lăsată în pace”. Dimensiunea vieții private nu reprezintă o constantă, ci variază de la un individ la altul în funcție de anumite caracteristici intrinseci ființei umane și dependente de circumstanțele sociale în care individul își trăiește viața, dar și de alte circumstanțe legate de religie, tradiție ș.a. Odată cu dezvoltarea sistemelor informaționale, viața privată a persoanei cunoaște din ce în ce mai multe ingerințe. Avansarea mijloacelor tehnice de supraveghere video creează, uneori, un context favorabil pentru asemenea imixtiuni. În prezentul articol sunt analizate principalele componente care implică respectarea vieții private în raport cu instalarea unor sisteme de supraveghere video. Lucrarea vizează în primul rând imaginea și vocea persoanei ca elemente de identificare a persoanei fizice și tratează aceste aspecte din punctul de vedere al prelucrării datelor cu caracter personal.*

**Cuvinte-cheie:** viață privată, intimitate, imagine, voce, supraveghere video, date cu caracter personal.

### VIDEO SURVEILLANCE IN RELATION TO RESPECT FOR PRIVACY

*The field of privacy is at a stage of remodeling, being closely related to the accelerated technical-scientific development and based on the main aspects that must be ensured for the person to have the right to “be left alone”. The dimension of privacy is not a constant, but varies from one individual to another depending on certain characteristics intrinsic to the human being and dependent on the social circumstances in which the individual lives his life, but also other circumstances related to religion, tradition, etc. A person’s private life is experiencing more and more interference since the development of information systems. The advancement of video surveillance techniques sometimes creates a favorable context for such interference. This paper analyzes the main components that involve respect for privacy in relation to the installation of video surveillance systems. The paper primarily focuses on the image and voice of the person as elements of identification of the individual and addresses these issues from the point of view of personal data processing.*

**Keywords:** privacy, intimacy, image, voice, video surveillance, personal data.

### SURVEILLANCE VIDÉO EN RELATION AVEC LE RESPECT DE LA VIE PRIVÉE

*Actuellement, le domaine de la vie privée est à un stade de remodelage, étroitement lié au développement technico-scientifique accéléré et basé sur les principaux aspects qui doivent être garantis pour que la personne ait le droit de «se laisser tranquille». La dimension de la vie privée n’est pas une constante, mais varie d’un individu à l’autre en fonction de certaines caractéristiques intrinsèques à l’être humain et dépendant des circonstances sociales dans lesquelles l’individu vit sa vie, mais aussi d’autres circonstances liées à la religion, à la tradition, etc. Avec le développement des systèmes d’information, la vie privée d’une personne subit de plus en plus d’interférences. L’avancement des moyens techniques de*

*vidéosurveillance crée parfois un contexte favorable à de telles interférences. Cet article analyse les principales composantes qui impliquent le respect de la vie privée dans le cadre de l'installation de systèmes de vidéosurveillance. L'article se concentre principalement sur l'image et la voix de la personne en tant qu'éléments d'identification de l'individu et aborde ces questions du point de vue du traitement des données personnelles.*

**Mots-clés:** *vie privée, confidentialité, image, voix, vidéosurveillance, données personnelles.*

## ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ СОБЛЮДЕНИЯ ПРАВА НА ЛИЧНУЮ ЖИЗНЬ

*В настоящее время, область личной жизни находится на стадии модернизации, тесно связанной с ускоренным научно-техническим развитием и основанной на главных аспектах, призванных обеспечить право человека на то, чтобы его «оставляли в покое». Охват личной жизни не является строго ограниченным, а варьирует от одного человека к другому, в зависимости от определенных характеристик, присущих человеку и зависящих от социальных обстоятельств, в которых человек живет своей жизнью, а также других обстоятельств, связанных с религией, традициям, и т. д. С развитием информационных систем, личная жизнь человека подвергается все большему вмешательству. Развитие технических средств видеонаблюдения иногда создает благоприятный контекст для таких вмешательств. В данной статье анализируются основные компоненты, обеспечивающие соблюдение конфиденциальности при установке систем видеонаблюдения. Основное внимание уделяется изображению и голосу человека как элементам идентификации личности и рассматриваются эти вопросы с точки зрения обработки персональных данных.*

**Ключевые слова:** *личная жизнь, конфиденциальность, изображение, голос, видеонаблюдение, личные данные.*

### Introducere

Dreptul la viață intimă, familială și privată este recunoscut ca fiind un drept fundamental al omului dobândit prin naștere. În prezent acest drept este abordat intens în societate datorită circumstanțelor generate de provocările noi ale erei digitale și imixtiunilor care sunt din ce în ce mai prezente. De la inviolabilitatea domiciliului și de la secretul corespondenței care reprezintă aspecte tradiționale ale vieții private s-a ajuns foarte ușor la imixtiuni în viața privată cu doar o simplă accesare a unor baze de date sau cu instalarea unor camere de supraveghere video. Aceste elemente justifică actualitatea acestui subiect și necesitatea intervenției legiuitorului în scopul garantării și protejării acestui drept.

### Aspecte generale privind reglementarea dreptului fundamental la viață privată

Respectarea vieții private a devenit o prioritate la nivel internațional. Odată cu adoptarea Declarației

Universale a Drepturilor Omului din anul 1948 de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite, dreptul la respectarea vieții private a fost enumerat expres printre drepturile fundamentale ale omului. Conform acestei declarații, „nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri”. [1, art. 12]

La doi ani distanță, de la adoptarea Declarației Universale a Drepturilor Omului, având la bază textul acesteia, la nivelul Consiliului Europei a fost adoptată Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale. Potrivit art. 8 din această Convenție, „1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o mă-

sură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora” . [2, art. 8] Remarcăm, așadar, că aceste acte internaționale au pus baza apariției la nivelul statelor semnatare a unor serii de acte normative care au vizat, *inter alia*, și protecția vieții private a persoanelor.

În Republica Moldova dreptul la respectarea vieții private a fost recunoscut ca un drept fundamental și este reglementat de art. 28 din Constituție, care stabilește că „statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată”. Legea supremă folosește trei noțiuni distincte. Susținem că enumerarea acestora nu trebuie să creeze o confuzie de interpretare în sensul separării lor, dar o interpretare extinsă prin care legiuitorul constituant nu lasă loc de interpretare. Prin urmare, nu vom face distincție dintre aceste noțiuni și vom recurge la o interpretare largă a noțiunii de viață privată.

Dimensiunea acestui drept nu este clar definită nici în jurisprudență, nici în literatura de specialitate. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu se regăsește o definiție care ar îngloba în sine toate aspectele care vizează viața privată a individului. Mai mult, noțiunea de viață privată a obținut caracteristica unui concept larg care ar însuma aspecte ca identitatea persoanei, numelui și prenumelui, imaginea persoanei sau integritatea fizică și morală. [3] Justificarea abordării *lato sensu* a noțiunii este bazată pe conceptele tradiționale, relațiile sociale diversificate și pe dimensiunea vieții private pe care o conturează fiecare individ în parte.

Nevoia indivizilor de a stabili ce informații pot cunoaște alții despre ei a dat naștere unui sistem de reglementare a intimității și unui sistem concret de protecție a datelor cu caracter personal. [4, pag. 5] Treptat, la nivel socio-juridic, au fost instituite o serie de reguli care au drept scop protejarea vieții private a persoanei.

### **Particularitățile juridice ale vieții private prin prisma supravegherii video**

Așa cum am arătat, unul dintre aspectele vieții private îl reprezintă imaginea și vocea persoanei, care în ultima perioadă are o abordare destul de extinsă în societate, mai ales în legătură cu faptul că ne aflăm într-o eră a digitalizării. Fie că vorbim de un pasager din autobuz care utilizează un telefon mobil, fie că vorbim de o cameră video instalată la bordul unei mașini, o cameră instalată într-un supermarket, cameră de supraveghere a traficului sau o cameră video la intrarea în bloc, toate ne afectează într-un fel sau altul viața noastră privată.

Instalarea sistemelor de supraveghere video cunoaște o ascensiune extrem de mare în ultima perioadă. Tot mai multe persoane fizice și juridice recurg la instalarea unor asemenea sisteme în scopul asigurării securității persoanelor și/sau a bunurilor mobile/imobile, dar și a supravegherii angajaților. Sistemele sunt foarte diferite în funcție de parametrii tehnici proprii - unele dintre ele pot înregistra sunete, iar altele chiar pot identifica persoana după imagine.

În literatura de specialitate dreptul la imagine a fost definit ca fiind „acea prerogativă fundamentală și inerentă ființei umane care conferă oricărei persoane posibilitatea exploatarea comercială a propriei imagini, cât și protecția împotriva oricărei reproduceri și/sau utilizări neautorizate a acesteia”. [5, pag. 38] Cu toate că în doctrină se discută mult despre patrimonializarea dreptului la imagine, vom face abstracție de acest lucru și vom trata în prezenta lucrare primordial imaginea persoanei ca funcție de identificare.

Fundamentul acestei opinii îl regăsim și în conținutul Directivei 95/46/CE, care a recunoscut expres că în cadrul societății informaționale, a tehnicilor utilizate pentru captarea, transmiterea, manipularea, înregistrarea, stocarea sau comunicarea datelor constituite din sunete și imagini privind persoane

fizice fac parte din datele cu caracter personal ale acestora. Pe de altă parte, tot acest act stabilește că supravegherea video nu va intra în sfera de protecție a datelor cu caracter personal dacă este efectuată în scopuri de siguranță publică, apărare, securitate națională ori în cursul activităților statului din domeniul dreptului penal sau în cursul altor activități care nu intră în domeniul de aplicare a dreptului comunitar. [6]

Așadar, imaginea și vocea persoanei fac parte din domeniul datelor cu caracter personal [7], care au fost definite de legiuitor ca fiind „orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale”. [8, art. 3]

Problema imaginii și vocii persoanei ca atribut de identificare a persoanei fizice a fost pusă după intrarea în vigoare a Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Imediat după intrarea în vigoare a acestui act normativ în literatura de specialitate a fost pusă problema respectării vieții private în raport cu sistemele de supraveghere video. Până în prezent, cu excepția unei reglementări cu caracter general, legiuitorul nu a adoptat și alte norme legale speciale care să prevadă aspectele privind supravegherea video.

Totuși, vom menționa că la 29 iunie 2012 un grup de deputați au înaintat o inițiativă legislativă privind adoptarea unei legi privind supravegherea video. [9] Proiectul avea drept scop reglementarea instalării și utilizării mijloacelor de supraveghere video, reglementarea drepturilor și obligațiilor persoanelor în procesul instalării și utilizării mijloacelor de supraveghere video și asigurarea protecției dreptului persoanei fizice la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private. Din motive neclare, proiectul a nu

a fost votat, iar până în prezent identificăm în acest domeniu o pasivitate a legislativului care creează mari confuzii cu privire la legalitatea sau ilegalitatea supravegherii video.

În prezent unica autoritate publică care are atribuții în domeniul datelor cu caracter personal și care emite autorizații privind amplasarea unor mijloace tehnice de supraveghere video este Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. În acest context, în lipsa unei legi care să reglementeze acest domeniu special, CNPDCP, cu titlu de recomandare, a trasat principalele reguli de amplasare și autorizare a mijloacelor de supraveghere video, inclusiv a aprobat un formular tipizat de informare a subiecților datelor cu caracter personal despre faptul că aceștia sunt în preajma unor asemenea dispozitive. [10]

Legea nr. 133 din 08.07.2011 reglementează aspecte ale vieții private într-un mod general fără a face vreo referire expresă la datele cu caracter personal care sunt prelucrate prin sistemele de supraveghere video. Până ce legiuitorul va considera necesar de a veni cu unele acte normative care ar reglementa în detaliu modul de utilizare a mijloacelor tehnice de supraveghere video în raport cu respectarea vieții private, vom încerca să tălmăcim acest aspect în baza dreptului pozitiv.

În temeiul art. 3 al Legii nr. 133/2011, noțiunea de operator este definită ca fiind „persoana fizică sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritatea publică, orice altă instituție ori organizație care, în mod individual sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal prevăzute în mod expres de legislația în vigoare”.

Prelucrarea datelor cu caracter personal reprezintă „orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate sau neautomatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea,

păstrarea, restabilirea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea.” [8, art. 3] Această noțiune este aplicabilă și operațiunilor de prelucrare a imaginilor video care permit identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice în cadrul unor sisteme de evidență care utilizează mijloace de supraveghere video.

În acest sens, pentru a putea utiliza un sistem de supraveghere video, operatorii trebuie să respecte toate rigorile legislației și să notifice CNPDCP despre intenția lor de a instala un sistem de supraveghere video. La instalarea și gestionarea unui sistem de supraveghere video care captează date cu caracter personal ale persoanelor terțe urmează să fie stabilit scopul și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Amplasarea unei camere video în spațiul privat al persoanei care nu afectează viața intimă, familială și privată a unor terțe persoane nu va intra sub incidența legii cu privire la datele cu caracter personal, deoarece potrivit art. 2 alin. (4) lit. a) din această lege, prevederile acesteia nu se extind asupra prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de către operatori exclusiv pentru nevoi personale sau familiale, dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților datelor cu caracter personal. În acest sens, instalarea unui asemenea sistem în camera copilului nu poate cădea sub incidența Legii cu privire la datele cu caracter personal. Situația se va schimba radical atunci când se va angaja o bonă și activitatea acesteia va fi supravegheată în permanență de către părinți. Această situație ar putea implica o ingerință abuzivă în viața privată care se va putea califica ca o măsură excesivă și neadecvată, deoarece scopurile pentru care sunt montate aceste dispozitive pot fi atinse prin alte mijloace mai puțin intruzive. [11]

În situația în care unghiul de captare al camerelor de supraveghere video va excede spațiul privat

al proprietarului sau al gestionarului acestor camere, utilizat în scopuri personale și de familie, intervine aplicabilitatea legii cu privire la datele cu caracter personal. Astfel, dacă unghiurile de captare ale camerelor sunt orientate către proprietatea privată a persoanelor terțe (inclusiv casele, gardul vecinilor, ușile apartamentelor), atunci prelucrarea datelor prin intermediul acestor camere poate avea loc doar în cazul deținerii consimțământului scris al persoanelor terțe vizate. De asemenea, supravegherea video poate cuprinde și o parte din spațiul public, cu condiția că unghiul de captare să fie pertinent și neexcesiv scopurilor declarate. În această situație, sistemul de supraveghere video urmează a fi notificat CNPDCP în modul prevăzut de art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, iar proprietarul și gestionarul camerelor urmează a se înregistra în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal. Operatorul va fi obligat, de asemenea, să asigure măsurile de securitate a datelor cu caracter personal prelucrate, în conformitate cu art. 30 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, precum și respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal, respectiv dreptul de informare, dreptul de acces, de intervenție, de opoziție, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale și dreptul la acces la justiție. Totodată, operatorul va fi obligat să se conformeze obligației de afișare a formularului tipizat de informare (pictogramei) privind efectuarea supravegherii prin mijloace video. [12, p. 4]

Relevant acestei situații este și următoarea speță. Agentul constatare din cadrul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, V.P., a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. AAA, prin care S.A. se învinuiește că în perioada de timp 05.08.2019 – 21.10.2019, a comis fapta contravențională manifestată prin captarea spațiului public cu ajutorul camerelor de supraveghere nr.1, 2 și 3, instalate la adresa or. Ialoveni, str. Y, nr. X, fapt prin care are loc prelucrarea datelor cu caracter per-

sonal a vecinilor și a locuitorilor or. Ialoveni, precum și alți eventuali subiecți de date cu caracter personal care trec pe drumul din preajma domiciliului persoanei vizate, fapt care este contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) și art. 5 ale Legii privind prelucrarea datelor cu caracter personal, fiind depășit scopul personal/familial, întrucât prin intermediul camerelor video instalate se prelucrează date cu caracter personal a unui număr impunător de subiecți care trec prin apropierea bunului imobil dat. Totodată, înainte de instalarea unui sistem de supraveghere video, A.S. urma să notifice CNPDCP în conformitate cu prevederile art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, însă operatorul nu s-a înregistrat în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal. În acest sens, A.S. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 74<sup>1</sup> alin. (2) și (4) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 3050 lei. [13]

În ultima perioadă există o tendință a angajatorilor de a instala camere video în scopul de a monitoriza activitatea angajaților. Susținem că o asemenea practică reprezintă o ingerință în viața privată a salariaților. În ciuda faptului că se află la locul de muncă, angajatul trebuie să dispună de un spațiu privat al său. Într-o cauză în care s-a pus problema dacă supravegherea video a unor angajați poate afecta viața privată a acestora, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că supravegherea video a angajaților la locul de muncă, indiferent dacă este secretă sau nu, constituie o intruziune semnificativă în viața lor privată. Această cauză privea instalarea unor echipamente de supraveghere video în amfiteatrele unei universități. Curtea a notat că amfiteatrele sunt locurile de muncă ale profesorilor. Mai mult decât atât, în aceste locuri între studenți și profesori se formează anumite relații sociale care fac parte din sfera vieții private. Chiar dacă dispozițiile angajatorului cu privire la viața socială privată a angajaților la

locul de muncă sunt restrictive, acest lucru nu trebuie să aducă atingere esenței dreptului. Respectul pentru viața privată continuă să existe chiar dacă acesta ar putea fi restricționat în măsura în care este necesar. [14] Tot Curtea de la Strasbourg a constatat că punerea la dispoziția publicului a unor înregistrări video efectuate în locuri publice constituie o ingerință în viața privată a persoanei și cade sub incidența art. 8 din Convenție. [15]

Un alt aspect care se referă la viața noastră privată îl reprezintă și instalarea camerelor de supraveghere a traficului rutier. În Republica Moldova aceste sisteme au generat multiple discuții în societate și chiar au fost declarate ca fiind ilegale de instanțele de judecată. Discuțiile cu privire la legalitatea acestor camere de supraveghere au fost încetate odată cu adoptarea Hotărârii de Guvern nr. 965 din 17.11.2014, care a stabilit procedurile și mecanismul de înregistrare și evidență a informației sistematizate acumulate în cadrul supravegherii în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice cu mijloacele tehnice speciale *software* și *hardware* ale Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului”, precum și reglementează cerințele față de protecția datelor în procesul de colectare, acumulare, actualizare, păstrare, prelucrare și schimbului autorizat de date cu alte sisteme informaționale.

Conform pct. 37 și 48 din această hotărâre, datele cu caracter personal ale persoanelor fizice se utilizează în temeiul legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Pentru asigurarea protecției datelor cu caracter personal și dreptului constituțional privind viața privată, deținătorul sistemului este obligat să depersonalizeze imaginile terțelor persoane care apar pe probe (secvențe video sau imagini foto), în cazul în care acestea nu sunt parte a procesului penal sau a procesului contravențional, dacă legea nu prevede altfel. Este interzisă prelucrarea de imagini prin care se vizualizează interiorul imobile-

lor private sau a căilor de acces în interiorul respectivelor imobile și de a instala camere de luat vederi în locuri care sunt în nemijlocita apropiere de imobilele private, or există posibilitatea ca imobilul privat să fie amplasat în imediata apropiere de intersecție, iar amplasarea unor camere de luat vederi la înălțime ar prezenta riscuri de ingerințe nejustificate în viața privată a persoanei. [16]

Hotărârea de Guvern nr. 965 din 17.11.2014 a fost și obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Autorul excepției a invocat faptul că actul normativ al Executivului nu este în măsură să restrângă dreptul la viață intimă, familială și privată, deoarece, potrivit art. 54 din Constituție, restrângerea unor drepturi și libertăți poate fi făcută doar printr-o lege adoptată de Legislativ, nu și printr-o hotărâre a Executivului. Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea. În motivarea deciziei, Curtea a reținut că „ (...) deși hotărârile de Guvern pot fi adoptate în cazul în care sunt prevăzute de actul legislativ, nimic însă nu împiedică Guvernul să le adopte în cazul în care executarea legii le face necesare. Astfel, competența normativă delegată Guvernului intervine atunci când legea ordonă în mod expres sau când este determinată de imperativul aplicării legii”. Autoritatea de jurisdicție constituțională a stipulat că „prin prevederile Legii nr.131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, Guvernul a fost abilitat cu unele competențe în domeniul siguranței traficului rutier, care include aprobarea programelor de stat privind dezvoltarea traficului rutier și siguranța pe drumurile publice, precum și exercitarea controlului asupra executării și respectării legislației privind siguranța traficului rutier (art. 5 lit. b) și lit. e)”. [17]

Totuși, vom menționa că, într-o altă ordine de idei, modalitatea de funcționare a acestor camere de supraveghere nu poate fi considerată ca fiind conformă cu normele constituționale, deoarece sistemul captează imagini indiferent dacă persoana a încălcat sau nu Regulamentul circulației rutiere. Așa cum am

menționat, dreptul la respectarea vieții private nu este un drept absolut și este susceptibil de anumite limitări în condițiile art. 54 din Constituție. Astfel, potrivit art. 54 alin. (2) din Constituție, „exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției”. Respectiv, captarea și stocarea unor imagini care nu probează o încălcare a legii contravine, după părerea noastră, principiului proporționalității.

Un alt aspect pe care îl vom trata în prezenta lucrare îl reprezintă și instalarea camerelor de supraveghere în incinta blocurilor de locuit. Potrivit legii, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile), zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scârilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele ingineresti din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deserveșc mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului. [18]

Codul civil a stabilit la art. 546 alin. (1) că fiecare coproprietar are dreptul de a folosi bunul proprietate comună pe cote-părți în măsura care nu schimbă destinația lui și nu aduce atingere drepturilor celorlalți coproprietari.

Din interpretarea acestor două norme juridice, vom deduce că instalarea unor mijloace de supraveghere video în spațiile care reprezintă proprietatea comună în condominiu se va face cu acordul tuturor

proprietarilor, sau, după caz, prin decizia asociației de coproprietari.

Relevant situației descrise o reprezintă și o speță din practica judiciară în care o asociație de coproprietari a fost sancționată contravențional pentru că prelucra date cu caracter personal prin intermediul sistemului de supraveghere video, constituit din 27 (douăzeci și șapte) dispozitive de supraveghere video instalate în curtea comună, spre parcare auto și în interiorul blocului locativ situat pe str. Arheolog Casian Suruceanu 1, mun. Chișinău, fără a notifica acest sistem Centrului și fără a-l înregistra în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal. Acțiunile și inacțiunile sunt contrare prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Mai mult decât atât, operatorul nu a informat subiecții de date cu caracter personal (locatarii, vizitatori, potențiali trecători) despre faptul prelucrării datelor cu caracter personal ale acestora prin intermediul mijloacelor de supraveghere video, în lipsa afișelor vizibile de informare despre acest fapt, cum ar fi: identitatea operatorului sau, după caz, a persoanei împuternicite de către operator; - scopul prelucrării datelor colectate; - informații suplimentare; - inacțiune contrară prevederilor art. 12 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. [19]

### Concluzii

În concluzie, vom menționa că viața privată ocupă un loc aparte printre drepturile fundamentale ale omului, iar statul are obligația să respecte și să ocrotească acest drept. Era digitalizării nu trebuie să creeze un cadru vulnerabil dreptului, iar legislația urmează să fie actualizată în permanență și să țină pasul cu noile tendințe. Toate aceste circumstanțe urmează să garanteze persoanei că viața sa intimă este protejată și că se poate bucura de intimitatea sa, de domiciliul său și de celelalte aspecte pe care le consideră ca făcând parte din viața sa privată într-

un mod nestingherit. Instalarea unor mijloace de supraveghere video trebuie să respecte un set de reguli minime ca să nu afecteze viața privată a persoanelor. Cadrul juridic actual nu oferă o claritate cu privire la procedura de instalare și gestionarea a unor asemenea sistem. Până la reglementarea unui cadru juridic de bază, atât operatorii de date cu caracter personal, cât și subiecții acestor date trebuie să se călăuzească de normele Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

### Bibliografie

1. Declarația Universală a drepturilor omului, ratificată prin Legea cu privire la aderarea R.S.S. Moldova la Declarația Universală a Drepturilor Omului și ratificarea pactelor internaționale ale drepturilor omului nr. 217-XII din 28.07.90 // *Tratate internaționale*, 1998, vol.1.
2. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Roma, 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.97 // *Tratate internaționale*, 1998, vol. 1.
3. Cauza Von Hannover c. Germaniei [MC], nr. 40660/08 și 60641/08, §96, ECHR 2012 – II.
4. CARP, R. și ȘANDRU, S. *Dreptul la intimitate și protecția datelor cu caracter personal*, București: All Beck, 2004.
5. COJOCARU, V. *Dreptul magistraților la propria imagine* // *Revista Institutului Național al Justiției*, 2015, nr. 1.
6. Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.
7. Anexa 1 din Hotărârea de Guvern Nr. 1123 din 14.12.2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal // *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr.254-256.
8. Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011 // *Monitorul Oficial*, 2011, nr.170-175.



9. Proiectul de lege nr. 1495 din 29 iunie 2012, disponibil: <http://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/1278/language/ro-RO/Default.aspx>

10. Decizia nr. 581 din 10.09.2015 cu privire la aprobarea formularului tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video // Monitorul Oficial, 2015, nr. 262-266.

11. Opinie juridică cu privire la instalarea și utilizarea dispozitivelor de supraveghere video în grădinițe, disponibil: <https://privacy.md/2018/11/16/opinie-juridica-cu-privire-la-instalarea-si-utilizarea-dispozitivelor-de-supraveghere-video-in-gradinite/>

12. Aspecte practice și legale în legătură cu instalarea și gestionarea mijloacelor de supraveghere video, disponibil: <https://datepersonale.md/wp-content/uploads/2020/05/Informa%C8%9Bii-privind-aspectele-practice-%C8%99i-legale-%C3%AEn-leg%C4%83tur%C4%83-cu-instalarea-mijloacelor-de-supraveghere-video.pdf>

13. Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr. 4r-2436/20 din 09 decembrie 2020.

14. Cauza Antović și Mirković c. Montenegro, nr. 70838/13), §44, ECHR 2017.

15. Cauza Peck c. Marii Britanii, nr. 44647/98, ECHR 2003.

16. Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere “Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere “Controlul traficului” nr. 965 din 17.11.2014 // Monitorul Oficial, 2014, nr. 352-357.

17. Decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova de inadmisibilitate a sesizării nr. 7g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a pct. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 965 din 17 noiembrie 2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” și modificarea Concepției Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere Controlul traficului”, nr. 13 din 7 februarie 2017 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 92-102.

18. Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30.03.2000 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.130-132.

19. Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău 4r-3021/19 din 21.01.2020.